Valtiovarainministeriö NEUVOSTORAPORTTI VM2022-00244

EUS Oraheimo Hanna(VM) 04.05.2022

Asia

Valtiovarainministerien (ECOFIN) epävirallinen videokokous 3.5.2022 ja euroryhmän videokokous laajennetussa kokoonpanossa 3.5.2022

Kokous

Epävirallinen valtiovarainministerikokous 03.05.2022

Epävirallisessa Ecofin-videokokouksessa 3.5.2022 keskusteltiin Ruotsin ja Bulgarian elpymis- ja palautumissuunnitelmia koskevista neuvoston täytäntöönpanopäätöksistä. Komissio kertoi, että tähän päivään mennessä se vastaanottanut 26 kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa, ja antanut niistä 24 myönteistä arviota. Komissio on myöntänyt RRF:n kautta tähän mennessä yhteensä noin 98,6 mrd. euron rahoitusta jäsenvaltioille.

Ruotsi esitteli omaa kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa, joka on noin 3,3 mrd. euron kokoinen. Suunnitelma on osa laajempaa kansallista uudistuspakettia ja siinä viisi kärkeä: vihreä elpyminen, koulutus ja siirtymä, väestörakenteellisiin haasteisiin vastaaminen, digitalisaatio sekä investoinnit kasvuun. Bulgaria esitteli suunnitelmaansa, joka on noin 6,3 mrd. euron kokoinen. Siinä keskiössä on erityisesti vihreän siirtymän tukeminen ja energiatoimet.

Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa Suomi onnitteli Ruotsia ja Bulgariaa laadukkaista sekä tasapainoisista suunnitelmista.

Pj totesi, että neuvosto on päätynyt keskustelussaan myönteiseen arvioon Ruotsin ja Bulgarian neuvoston täytäntöönpanopäätöksistä ja suunnitelmat hyväksytään seuraavaksi kirjallisessa menettelyssä.

Euroryhmän kokouksessa puheenjohtaja Paschal Donohoe esitteli ehdotuksensa pankkiunionin syventämisen toimintasuunnitelmaksi.

Näkemykset jäsenvaltioiden kesken jakautuvat edelleen useissa kysymyksissä, vaikka toisaalta on myös vahvaa painetta yhteisymmärryksen saavuttamiseksi.

Keskustelut euroryhmän puitteissa jatkuvat ja euroryhmän puheenjohtaja pyrkii määrätietoisesti samaan neuvottelut päätökseen kesäkuun euroryhmässä.

Toimintasuunnitelman pohjalta tehdään jatko E-kirjelmä toimitettavaksi eduskuntaan mahdollisimman pian valmistauduttaessa kesäkuun euroryhmän kokoukseen.

Epävirallisessa Ecofin-videokokouksessa 3.5.2022 keskusteltiin Ruotsin ja Bulgarian elpymis- ja palautumissuunnitelmia koskevista neuvoston täytäntöönpanopäätöksistä. Komissio kertoi, että se on tähän mennessä vastaanottanut 26 kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa, ja antanut niistä 24 myönteistä arviota. Työ Puolan ja Unkarin suunnitelmien arvioimiseksi on vielä käynnissä ja komissio odottaa Alankomaiden palauttavan suunnitelmansa ennen kesää. Komissio totesi, että RRF:n kautta on tähän mennessä myönnetty yhteensä noin 98,6 mrd. euron rahoitusta jäsenvaltioille ja komissio odottaa lisää maksupyyntöjä saapuvan lähiviikkojen aikana.

Komissio totesi, että Bulgarian suunnitelma on erityisen kunnianhimoinen vihreän siirtymän osalta, sillä suunnitelman rahoituksesta 59% kohdistetaan vihreän siirtymän tukemiseen. Digitalisaatioon puolestaan kohdistetaan 26% prosenttia rahoituksesta. Ruotsin suunnitelmasta 44% kohdistuu vihreään siirtymään ja 20,5% digitalisaatioon. Ruotsin suunnitelmaan sisältyy toimia esimerkiksi asuntomarkkinoiden uudistamiseksi, joka on jo pitkään ollut yksi Ruotsin maakohtaisista suosituksista. Ruotsi ja Bulgaria esittelivät kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmiaan. Ruotsin suunnitelma on osa laajempaa kansallista uudistuspakettia ja siinä viisi kärkeä: vihreä elpyminen, koulutus ja siirtymä, väestörakenteellisiin haasteisiin vastaaminen, digitalisaatio sekä investoinnit kasvuun. Bulgarian suunnitelma jakaantuu neljään kokonaisuuteen, jotka ovat: vihreä siirtymä, innovaatioiden tukeminen, digitalisaatio sekä oikeudenmukainen Bulgaria. Bulgaria painotti suunnitelman korkeaa vihreän siirtymän tukemisen painopistettä (59%) ja energiapuolen toimia, investointeja koulutukseen, sote-toimia sekä korruption vastaisia toimia.

Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa Suomi onnitteli Ruotsia ja Bulgariaa tasapainoisista ja laadukkaista suunnitelmista, joilla tuetaan valtioiden talouksien kestävyyttä ja resilienssiä. Ruotsin suunnitelmasta Suomi korosti mm. uudistuksia eläkejärjestelmään ja Bulgarian suunnitelmasta uudistuksia hallintoon ja korruptionvastaiseen toimintaan.

Puheenjohtaja totesi, että neuvosto on päätynyt keskustelussaan myönteiseen arvioon Ruotsin ja Bulgarian neuvoston täytäntöönpanopäätöksistä ja suunnitelmat hyväksytään seuraavaksi kirjallisessa menettelyssä.

Euroryhmä 3.5.2022

Euroryhmä keskusteli pankkiunionin syventämisen toimintasuunnitelmasta. Eurohuippukokouksen toimeksiannon mukaisesti euroryhmän tulisi pyrkiä saamaan neuvottelut suunnitelmasta päätökseen kesäkuussa 2022. Euroryhmän puheenjohtaja esitteli videokokouksessa ministereille yksityiskohtaisen ehdotuksensa toimintasuunnitelmaksi, joka toimii neuvottelujen pohjana kesäkuun euroryhmän kokousta silmällä pitäen.

Keskustelut toimintasuunnitelmasta rakentuvat neuvottelukokonaisuudesta, joka kattaa neljä osakokonaisuutta: yhteinen talletussuoja, valtiolainojen vakavaraisuuskohtelu, pankkien kriisinratkaisun kehittäminen ja rajat ylittävän pankkitoiminnan edistäminen.

Euroryhmän pj:n ehdotuksessa toimintasuunnitelma on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa neljän osakokonaisuuden osalta ehdotetaan toimenpiteitä välittömään täytäntöönpanoon lähinnä asioita harmonisoiden ja toisessa vaiheessa tehtäisiin lisätoimenpiteitä pankkiunionin loppuunsaattamiseksi. Ensimmäisestä vaiheesta toiseen siirryttäisiin poliittisen tarkastuspisteen kautta, jonka tarkoituksena on varmistaa, että kaikki maat voivat hyväksyä toiseen vaiheeseen etenemisen.

Euroryhmän pj kertoi suunnitelman onnistumisen rakentuvan kolmelle pilarille: realismi, luottamus ja vastuu. Hän näki ratkaisun olevan kaikille haastava eri syistä. Katsoi tarvittavan realismia siitä, mikä on mahdollista ja on etsittävä tasapainoista ratkaisua. Ratkaisu vaatii myös luottamusta ja sitä varten hän oli tavannut kaikki maat poliittisella tasolla selittääkseen suunnitelman ja keskustellakseen siitä kaikkien ministereiden kanssa. Vielä tärkeämpää luottamus on täytäntöönpanovaiheessa. Tämän takia suunnitelmassa on tarkistuspiste (checkpoint) ja eteneminen tapahtuu vasta, kun riittävää edistymistä on saavutettu ensimmäisessä vaiheessa ja jos sovitut kriteerit täyttyvät. Pj painotti myös jäsenmaiden vastuuta: vuosien varrella on monta kertaa tehty päätös päämiestasolla siitä, että euroryhmä yhteisymmärryksessä rakentaa kaikkia neljää osa-aluetta samanlaisella kunnianhimon tasolla edistävän, asteittaisen ja ajallisesti rajatun toimintasuunnitelman. Pj:n mukaan nyt on korkea aika toteuttaa lupaus.

Euroryhmän pj:n esittelyn jälkeen käytiin keskustelu, jossa näkemykset jäsenvaltioiden kesken jakautuvat edelleen useissa kysymyksissä hyvin voimakkaasti, vaikka kaikki tunnustivat puheenjohtajan ponnistelujen arvon yhteisymmärryksen löytämisessä.

Valtiovarainministeri Saarikon puheenvuorossa tuotiin esiin, että euroryhmän puheenjohtajan ehdotus ja sen kaksivaiheinen lähestymistapa on kiinnostava, mutta lisäselvyyttä tarvitaan vielä. Lisäselvyyttä vaativia kysymyksiä ovat muun muassa yhteisen talletussuojarahaston käyttö, valtionlainojen riskikeskittymien sääntely sekä päätöksenteko siirtymisessä vaiheesta yksi vaiheeseen kaksi. Vaikka on voimakas paine aikaansaada yhteinen näkemys, sen on oltava poliittisesti hyväksyttävissä kaikille jäsenmaille ja yksimielistä päätöksentekoa pitää aidosti kunnioittaa.

Euroryhmän pj totesi loppuyhteenvedossaan, että on haaste saavuttaa sopimusta, mutta kuitenkin on todettu, että on tarve edistyä. Keskustelut euroryhmän puitteissa jatkuvat ja euroryhmän pj pyrkii määrätietoisesti jatkamaan työtä, jotta neuvottelut voitaisiin viedä päätökseen kesäkuun euroryhmän kokouksessa.

Suomen edustajat
Valtiovarainministeri Annika Saarikko ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi